

Hrvatska obrtnička komora nezadovoljna uvođenjem posebnog poreza za obrtnike
Četvrtak, 24.09.2009. 15:49

Hrvatska obrtnička komora, kao zastupnik interesa 95.000 hrvatskih obrtnika, izražava nezadovoljstvo uvođenjem posebnog poreza na dohodak od samostalnog obavljanja obrtničke djelatnosti, predviđenim Zakonom o posebnom porezu na primitke od samostalne djelatnosti i ostale primitke, o kojem Hrvatski sabor raspravlja po hitnom postupku.

Porezno opterećenje obrtnika i poduzetnika je na granici izdržljivosti. Svako novo opterećenje stvorit će dodatne teškoće u poslovanju i pogoršati gospodarsku krizu, koja je u posljednjih godinu dana uzrokovala zatvaranje 7.000 obrta. Stope poreza na dohodak izrazito su visoke (15%, 25%, 35% i 45%), a porezno opterećenje još dodatno povećava i prirez. Kriza se treba riješiti novim ulaganjima i poticajima gospodarstvu, uključivo i porezno rasterećenje, kako bi se omogućila investicijska aktivnost, a kako je to Hrvatska obrtnička komora i izložila kroz prijedloge antirecesijskih mjera Vladi i Ministarstvu gospodarstva. Novo porezno opterećenje gospodarstva (ali i stanovništva općenito) utječe na smanjenje potrošnje (kako opće, tako i gospodarske) i time usporava i otežava razvoj.

Razlog protiv uvođenja posebnog poreza za obrtnike je i činjenica da kod obrtnika i samostalnih zanimanja postoji element poduzetničke aktivnosti pa time i preuzimanja rizika, koji ne postoji kod nesamostalnog rada. Tretman onih koji preuzimaju rizik, koji doprinose ukupnom zapošljavanju te stvaraju dodanu vrijednost trebao bi biti povoljniji od onih koji obavljaju nesamostalnu djelatnost.

Dohodak radnika (plaća) i dohodak obrtnika nemaju istu suštinu te se ne može konstatirati da je ovim Nacrtom „uređena ista zakonodavna materija“, jer je dohodak obrtnika zapravo dobit iz poslovnog pothvata. Uz novi porezni namet ulaganje u poslovanje obrtnika iz ostvarenog dohotka, a to znači u razvoj poslovanja, još je više otežan jer se porezom smanjuje dio dohotka koji ostaje raspoloživ za ulaganje.

U cijelom pravnom sustavu Republike Hrvatske obrtnicima se ne priznaju ista prava kao radnicima, iako svojim osobnim radom rade u svojoj radionici jednako kao i radnik i uz to još nose i rizik poslovanja. Obrtnicima se ne priznaje pravo na radni staž s povećanim trajanjem, a i u slučaju lošeg poslovanja i zatvaranja obrta, radnik će kroz određeno vrijeme imati pravo na naknadu za nezaposlene, a obrtnik neće. Ako se već teži „izjednačavanju“ u pogledu „kriznog poreza“, onda izjednačavanje treba dosljedno provesti u pogledu svih prava i obveza.

Novim zakonom propisuje se osnovica za plaćanje posebnog poreza u slučaju paušalnog oporezivanja dohotka i to na način da se od naplaćenih primitaka priznaju izdaci u visini 50%, a preostalih 50% čini osnovicu za plaćanje posebnog poreza. Tako propisana osnovica je previsoka. Pitanje je koje to gospodarske djelatnosti ostvaruju dobit od 50%? Tako veliki dohodak u odnosu na primitke sigurno ne ostvaruju oni obrtnici koji porez plaćaju u paušalnom iznosu jer je paušalno oporezivanje i predviđeno kao izuzetak od pravila kako bi se takvim, najsiitnijim obrtnicima olakšalo i pojednostavnilo vođenje poslovnih knjiga, ali isto tako i postupak razreza poreza kao postupanje Porezne uprave ne bilo skuplje od koristi koja se njihovim oporezivanjem postiže. Predlažemo da se izdaci priznaju najmanje u iznosu od 70% primitaka, a osnovica za krizni porez utvrdi kao razlika dohotka uz priznavanje 70% izdataka i pripadajućeg paušalnog poreza na dohodak. Na taj način postigla bi se donekle izjednačenost u načinu utvrđivanja porezne osnovice, a time i oporezivanja posebnim porezom.

Također, smatramo kako su propisane kazne fizičke osobe su previsoke. Osobito kazna za slučaj ako obrtnik propisano izvješće ne dostavi u propisanom roku, a koja je kazna najmanje 5.000,00 kuna, što će u velikom broju slučajeva daleko nesrazmjeno iznosu samo posebnog poreza i potpuno neprimjereno gospodarskoj situaciji u kojoj se obrtnici nalaze.